

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 608/2023-77

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti upovedomeniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/110/2019-90 z 26. augusta 2021, postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 7S/110/2019, rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/110/2019 z 23. novembra 2022, uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 14P/149/2021-407 z 10. januára 2023, uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Ssk/136/2022 z 19. decembra 2022, uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sa/15/2020 z 15. novembra 2021, uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/60/2023 z 27. júna 2023, uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/205/2022-228 z 29. decembra 2022, uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 18C/3/2022-204 z 13. októbra 2022 a prešetreniu vybavenia sťažnosti Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky č. 14574/2023/151 z 27. apríla 2023 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu bola 6. septembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa doplnená jeho podaniami doručenými ústavnému súdu 8. novembra 2021, 21. decembra 2021, 28. februára 2022, 19. apríla 2022, 25. mája 2022, 3. júna 2022, 28. októbra 2022, 2. novembra 2022, 20. marca 2023 a 15. mája 2023, ktorou sa domáha zrušenia upovedomenia Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7S/110/2019-90 z 26. augusta 2021, vyvedenia disciplinárnej zodpovednosti voči zákonnému sudcovi a nariadenia zmeny zákonného sudcu v konaní krajského súdu sp. zn. 7S/110/2019, vyslovenia porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 7S/110/2019, zrušenia výzvy krajského súdu č. k. 7S/110/2019 z 26. januára 2023 a nariadenia, aby bezodkladne postúpil kasačnú sťažnosť kasačnému súdu, zrušenia poučenia vydaného krajským súdom pod č. k. 7S/110/2019-245 z 19. apríla 2023, priznania právnej pomoci sťažovateľovi bez akejkoľvek účasti Centra právnej pomoci a zákazu výkonu súdnictva krajskému súdu vo všetkých súdnych konaniach sťažovateľa. Sťažovateľ žiada tiež prikázať krajskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznať mu náhradu trov konania a o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom.

2. Doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 9. januára 2023 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny rozsudkom krajského súdu č. k. 7S/110/2019 z 23. novembra 2022, zrušenia rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie.

3. Doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 30. januára 2023 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14P/149/2021-407 z 10. januára 2023, zrušenia uvedeného uznesenia, vrátenia veci na ďalšie konanie a pridelenia nového zákonného sudcu v predmetnom konaní.

4. Doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 6. februára 2023 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) č. k. 7Ssk/136/2022 z 19. decembra 2022 a uznesením krajského súdu č. k. 7Sa/15/2020 z 15. novembra 2021, zrušenia uvedených uznesení a náhrady trov konania.

5. Doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 20. februára 2023 a ďalším jeho podaním doručeným ústavnému súdu 15. augusta 2023 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu č. k. 2Co/205/2022-228 z 29. decembra 2022, uznesením okresného súdu č. k. 18C/3/2022-204 z 13. októbra 2022 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4Cdo/60/2023 z 27. júna 2023, zrušenia uvedených uznesení a náhrady trov konania.

6. Doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 9. mája 2023 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny prešetrením vybavenia sťažnosti Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. 14574/2023/151 z 27. apríla 2023, zrušenia uvedeného prešetrenia a nariadenia nového prešetrenia vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu č. Spr. 42/2023 z 22. marca 2023. Sťažovateľ žiada tiež priznať náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská a argumentácia sťažovateľa

7. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnení doručených ústavnému súdu 8. novembra 2021, 21. decembra 2021, 28. februára 2022, 19. apríla 2022, 25. mája 2022, 3. júna 2022, 28. októbra 2022, 2. novembra 2022, 20. marca 2023 a 15. mája 2023 a ich príloh vyplýva, že sťažovateľ je v právnom postavení žalobcu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia

žalovaného Centra právnej pomoci, kancelária Košice (ďalej aj „CPP“), vedenom krajským súdom pod sp. zn. 7S/110/2019. Sťažovateľ namieta upovedomenie krajského súdu č. k. 7S/110/2019-90 z 26. augusta 2021, že jeho žiadosť o pridelenie právneho zastúpenia z 18. júna 2021 s prílohami bola postúpená CPP, vzhľadom na to, že správny súd s účinnosťou od 1. januára 2012 nemá právomoc ustanoviť účastníkovi konania na jeho žiadosť za zástupcu advokáta, resp. Centrum právnej pomoci, pretože táto s účinnosťou od uvedeného dňa prešla na Centrum právnej pomoci.

8. Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tom, že o jeho žiadosti o pridelenie právneho zastúpenia v konaní sp. zn. 7S/110/2019 má rozhodovať CPP, ktoré samotné je účastníkom predmetného konania ako žalovaný. Uvedené podľa sťažovateľa spôsobuje predlžovanie konania a zmarenie jeho základného práva na spravodlivý súdny proces. Poukazujúc na svoj mesačný príjem, sťažovateľ argumentuje, že si nemôže dovoliť zaplatiť zastúpenie advokátom a nie je možné ani právne zastúpenie prostredníctvom CPP z dôvodu vzniknutej nedôvery sťažovateľa vzhľadom na podľa neho nesprávne právne poradenstvo a zamietnutie právneho zastúpenia v minulosti.

9. Sťažovateľ namieta aj predvolanie na pojednávanie z 26. októbra 2022 v konaní vedenom krajským súdom sp. zn. 7S/110/2019, keďže sa ním podľa jeho názoru vytvára na neho nátlak spočívajúci v poučeníach o možných následkoch nedostavenia sa na pojednávanie. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že krajský súd pokračuje v konaní uvedeným predvolaním bez toho, aby bola vyriešená sťažovateľom nastolená otázka jeho právneho zastúpenia, bez ktorého je znevýhodnený v konaní proti právnickej organizácii štátu, ktorou je žalované CPP.

10. Sťažovateľ tiež namieta nepostúpenie jeho kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu č. k. 7S/110/2019 z 23. novembra 2022 kasačnému súdu (v čase doručenia doplnenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu 20. marca 2023, pozn.) a s tým súvisiace prietahy v konaní vedené pod sp. zn. 7S/110/2019, ako aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu. Sťažovateľ kritizuje výzvu krajského súdu z 26. januára 2023, ktorou bol vyzvaný na zdokladovanie svojich majetkových pomerov, a to napriek tomu, že sťažovateľ to už splnil vo svojom podnete z 19. januára 2023, ktorým žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže predložil potvrdenie o pretrvávajúcej hmotnej núdzi a pretrvávajúcom ťažkom zdravotnom stave. V súvislosti s namietanými prietahmi v konaní sp. zn. 7S/110/2019 sťažovateľ vyjadril presvedčenie, že svojím konaním nijako neprispel k doterajšej dĺžke konania, avšak vzhľadom na uvedené postup krajského súdu možno označiť ako neefektívny a nesústredený.

11. Predmetom námietok zo strany sťažovateľa je aj oznámenie krajského súdu č. k. 7S/110/2019-245 z 19. apríla 2023, že podľa § 449 ods. 1 a 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom, ak je žalovaný Centrum právnej pomoci. Krajský súd tiež k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu uviedol, že nie je jej oprávnený vyhovieť či nevyhovieť, pretože s účinnosťou od 1. januára 2012 to nie je v jeho právomoci a na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci je v súlade so zákonom príslušným orgánom Centrum právnej pomoci. Sťažovateľ vytyka, že uvedené oznámenie mu bolo doručené 10. mája 2023, teda po 4 mesiacoch od podania jeho žiadosti o pridelenie právneho zastúpenia v kasačnom konaní, a aj v súvislosti s tým namieta prietahy v konaní sp. zn. 7S/110/2019. Oznámenie tiež podľa sťažovateľa nesie znaky „arbitrárneho rozhodovania“, nezohľadňuje všetky faktické súvislosti a napriek podrobnému odôvodneniu ide o čisto formalistické riešenie veci. Krajský súd podľa neho nepostupoval v súlade s platnými

a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a jeho výklad zákona „*protirečí tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné a dovoľáva sa slov a viet zákona proti ich účelu a zmyslu*“.

12. Sťažovateľ prezentuje svoje výhrady aj proti rozsudku krajského súdu č. k. 7S/110/2019 z 23. novembra 2022 zamietajúcemu jeho správnu žalobu proti CPP, ktoré spočívajú predovšetkým v tom, že súd rozhodol vo veci samej bez toho, aby rozhodol o žiadostiach sťažovateľa o poskytnutie právnej pomoci v predmetnom konaní. Sťažovateľ opakovane namieta, že o jeho žiadosti o pridelenie právneho zastúpenia v konaní sp. zn. 7S/110/2019 má rozhodovať CPP, ktoré samotné je účastníkom predmetného konania ako žalovaný.

13. Ďalším doplnením ústavnej sťažnosti sťažovateľ atakuje uznesenie okresného súdu č. k. 14P/149/2021-407 z 10. januára 2023 o zamietnutí jeho návrhu na zmenu kolízneho opatrovníka v konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Aj v tomto prípade sťažovateľ vytýka, že uvedené uznesenie bolo vydané bez toho, aby súd rozhodol o jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci v predmetnom konaní. Zároveň argumentuje tým, že ak by podľa upovedomenia okresného súdu požadoval právnu pomoc od CPP, tak by zmaril jeho žalobu proti CPP (konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 7S/110/2019), keďže by tým pominula nedôvera k CPP a vytratila by sa tak opodstatnenosť jeho žaloby. Okresný súd podľa neho nevyvinul žiadnu iniciatívu týkajúcu sa možnosti poskytnutia právnej pomoci sťažovateľovi a ostal pri formalistickom výklade zákona. Okresný súd podľa sťažovateľa tiež napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnil.

14. Sťažovateľ sa domáha aj vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu uznesením najvyššieho správneho súdu č. k. 7Ssk/136/2022 z 19. decembra 2022, ktorým bola zamietnutá jeho kasačná sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu č. k. 7Sa/15/2020 z 15. novembra 2021. Sťažovateľ rovnako pred ústavným súdom brojí proti uvedenému uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo prerušené konanie, v ktorom sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 9. marca 2020. Konanie bolo prerušené do právoplatného rozhodnutia CPP vo veci žiadosti sťažovateľa o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci v konaní vedenom CPP pod sp. zn. KaKe/17694/2021. Aj tu sťažovateľ namieta postúpenie jeho žiadosti o právnu pomoc krajským súdom CPP napriek výslovnému nesúhlasu sťažovateľa z dôvodu súdneho konania proti CPP vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 7S/110/2019.

15. Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu nesie znaky arbitrárneho rozhodnutia, nezohľadňuje všetky faktické súvislosti a napriek podrobnému právnemu odôvodneniu ide o čisto formalistické riešenie veci.

16. Aj v tomto prípade sťažovateľ vytýka, že uznesenie najvyššieho správneho súdu bolo vydané bez toho, aby mu súd poskytol správnu informáciu o právnej pomoci a právnom zastúpení v predmetnom konaní. Namieta, že po celý čas je bez akejkoľvek právnej pomoci napriek tomu, že podľa neho spĺňa všetky zákonné podmienky na jej pridelenie.

17. Sťažovateľ sa tiež domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu uznesením krajského súdu č. k. 2Co/205/2022-228 z 29. decembra 2022, ktorým bolo potvrdené

uznesenie okresného súdu č. k. 18C/3/2022-204 z 13. októbra 2022 rovnako napádané sťažovateľom pred ústavným súdom. Uvedeným uznesením okresný súd odmietol podanie sťažovateľa z 2. marca 2021 doplnené o podanie z 2. júna 2021. Sťažovateľ sa v predmetnom konaní vedenom pred okresným súdom proti žalovanej Univerzitej nemocnici L. Pasteura Košice domáhal vykonania opravy osobných údajov a údajov osobného charakteru evidovaných v systéme KNIS (kompletný nemocničný informačný systém, pozn.), ktoré sa ho týkajú. Okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že zo sťažovateľom formulovaného žalobného nároku – petitu nie je zrejmé, aké konkrétne údaje majú byť opravené a nie je zrejmý ani spôsob ich opravy. V sťažovateľovom podaní tak absentoval návrh výroku, ktorý by spĺňal podmienky jeho vykonateľnosti. Sťažovateľ svoje podanie (žalobu) nedoplnil a jeho vady v zmysle uznesenia okresného súdu vyzývajúceho na ich odstránenie neodstránil, preto bolo podanie sťažovateľa odmietnuté.

18. Aj v tomto prípade sťažovateľ argumentuje, že ak by súhlasil s poskytnutím právnej pomoci od CPP, tak by zmaril jeho žalobu proti CPP (konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 7S/110/2019), keďže by tým pominula nedôvera voči CPP a vytratila by sa tak opodstatnenosť jeho žaloby. Podľa neho spĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez akejkoľvek účasti CPP, ktoré ho podľa jeho názoru opakovane zavádzalo v iných súdnych konaniach zmarených jeho postupom. Vytkol, že okresný súd a krajský súd nevyvinuli žiadnu iniciatívu týkajúcu sa možnosti poskytnutia právnej pomoci sťažovateľovi a ostali pri formalistickom výklade zákona, čím sťažovateľa postavili do bezvýhodiskovej situácie a právnej neistoty.

19. Sťažovateľ tiež uvádza, že okresný súd dôsledne neprešetril jeho žalobu s predloženými dôkazmi, ktoré nesprávne interpretoval, pričom mal z nich plnú vedomosť, ako majú byť údaje sťažovateľa opravené. Tento omyl okresného súdu podľa sťažovateľa prehliadol aj krajský súd. Vytkol, že súdy od neho požadovali kvalifikované odstránenie väd podania napriek jeho psychickému hendikepu v plnej invalidite, bez právneho zastúpenia a nemožnosti jeho zákonného uplatnenia.

20. Sťažovateľ tvrdí, že napadnuté uznesenie krajského súdu nesie znaky arbitrárneho rozhodnutia, nezohľadňuje všetky faktické súvislosti a napriek podrobnému právnemu odôvodneniu ide o čisto formalistické riešenie veci.

21. Sťažovateľ namieta aj uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4Cdo/60/2023 z 27. júna 2023, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Aj toto uznesenie podľa sťažovateľa nesie znaky arbitrárneho rozhodnutia, nezohľadňuje všetky faktické súvislosti a napriek podrobnému právnemu odôvodneniu ide o čisto formalistické riešenie veci.

22. Sťažovateľ sa domáha aj vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu prešetrovaním vybavenia sťažnosti ministerstvom č. 14574/2023/151 z 27. apríla 2023, ktorým bola vyhodnotená žiadosť sťažovateľa o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti predsedníčkou krajského súdu ako nedôvodná. Šlo o sťažnosť na priesťahy v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 7S/110/2019. Predsedníčka krajského súdu mu vo svojej odpovedi na jeho sťažnosť č. Spr. 42/2023 z 22. marca 2023 oznámila, že krajský súd nemá povinnosť vyjadrovať svoje postoje k podaniam účastníkov konania inak, než v dôvodoch rozhodnutia, a preto nečinnosť krajského súdu vo vzťahu k sťažnosti sťažovateľa proti výzve z 26. januára 2023 na zdokladovanie

majetkových pomerov nemožno považovať za nesprávny úradný postup. Vyjadrila sa tiež, že obdobne nemožno ani nepredloženie veci nadriadenému súdu posudzovať ako zbytočný priet'ah, ak sa správny súd v rozhodnom období zaoberal žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov. Z uvedených dôvodov vyhodnotila sťažnosť sťažovateľa ako neopodstatnenú, resp. nedôvodnú.

23. Ministerstvo k námietkam sťažovateľa uviedlo, že skutočnosť, že bol od platenia súdneho poplatku oslobodený ešte počas konania o správnej žalobe, nič nemení na tom, že o tejto otázke musí správny súd rozhodnúť znova. Oslobodenie sa následne vzťahuje na podanú kasačnú sťažnosť a na konanie pred kasačným súdom. Krajský súd tak postupoval v súlade so zákonom a bez priet'ahov. Tiež poukázal na to, že nemožno opomínať ani tú skutočnosť, že kasačná sťažnosť musí byť pred jej predložením kasačnému súdu zaslaná na vyjadrenie všetkým účastníkom konania s výzvou, aby sa k nej vyjadrili, a to v lehote nie kratšej ako 15 dní. Krajský súd následne (t. j. po doriešení otázky týkajúcej sa oslobodenia od súdnych poplatkov) doručí vyjadrenia účastníkov konania ku kasačnej sťažnosti sťažovateľovi v zmysle § 450 ods. 3 a 4 SSP. Správny súd aj z tohto dôvodu nemôže postúpiť kasačnú sťažnosť nadriadenému súdu automaticky po jej doručení. Ministerstvo tak plne súhlasí s postupom krajského súdu, ktorý nemohol postúpiť kasačnú sťažnosť bez toho, aby nevyriešil (minimálne) otázku oslobodenia od súdnych poplatkov, pretože oň sťažovateľ výslovne požiadal. Ministerstvo tiež uviedlo, že predsedníčka krajského súdu sťažovateľovi vo svojej odpovedi neoznamovala zastavenie konania, iba ho na túto možnosť upozornila, ak by súdny poplatok zaplatený nebol a správny súd by predtým nevyhovел žiadosti sťažovateľa a neoslobodil ho od platenia súdnych poplatkov. Podľa ministerstva ani námietka sťažovateľa, že sa zákonný sudca nezaoberal jeho sťažnosťou proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, neobstojí, keďže táto výzva datovaná na 26. januára 2023 nebola procesným rozhodnutím, t. j. nemala formu uznesenia, proti ktorému by bolo možné uplatniť príslušný opravný prostriedok (sťažnosť). Išlo o výzvu sformulovanú do bežnej korešpondencie a zákonný sudca preto nebol viazaný vyjadriť sa k sťažnosti, resp. na ňu akokoľvek reagovať.

24. Sťažovateľ s prešetrením vybavenia sťažnosti nesúhlasí a pokladá ho za nedostatočné, pretože nesie znaky arbitrárneho rozhodovania a nezohľadňuje všetky faktické súvislosti. Ide napriek podrobnému právnomu odôvodneniu o čisto formalistické riešenie veci. Ministerstvo podľa neho dôkladne neprešetrilo vybavenie jeho sťažnosti predsedníčkou krajského súdu a nepreukázalo žiadne dôvody, ktoré by bránili krajskému súdu postúpiť kasačnú sťažnosť sťažovateľa kasačnému súdu do prešetrenia z 27. apríla 2023.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

25. K námietkam sťažovateľa smerujúcim proti postúpeniu jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu CPP ústavný súd uvádza, že postup pri ustanovovaní právneho zástupcu osobám v materiálnej núdzi je upravený zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“).

26. Podľa § 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania právnej pomoci, postup fyzických osôb a príslušných orgánov v konaní o nároku na priznanie právnej pomoci a inštitucionálne zabezpečenie poskytovania právnej pomoci.

27. Podľa § 5b ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci o forme poskytnutia právnej pomoci rozhoduje centrum, prihliada pritom na okolnosti prípadu a účelnú ochranu práv oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby.

28. Podľa § 5b ods. 2 v spojení s ods. 3 zákona o poskytovaní právnej pomoci sa právna pomoc poskytuje buď prostredníctvom advokáta, ktorého žiadateľovi o právnu pomoc ustanoví centrum, alebo prostredníctvom samotného centra za splnenia podmienky, že vec preukázateľne neznesie odklad alebo ak pre osobitné pomery na strane oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby je zastupovanie centrom najvhodnejšou formou poskytnutia právnej pomoci.

29. Zo žiadneho ustanovenia SSP, ktorý je základným procesným predpisom upravujúcim konanie pred správnym súdom, nevyplýva, že by konajúci súd mohol ustanoviť účastníkovi konania právneho zástupcu. Preto postup krajského súdu zodpovedá zákonným požiadavkám, krajský súd nemohol vykonať nič, na čo nemá zákonné zmocnenie.

30. Ak sťažovateľ namieta, že CPP mu poskytovalo podľa jeho názoru nesprávne právne poradenstvo, resp. že samotné CPP je účastníkom napadnutého konania ako žalovaný, je nutné uviesť, že právnu pomoc môže sťažovateľovi poskytovať aj centrom ustanovený advokát. Zároveň ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ v napadnutom konaní, ktoré svojou správnu žalobou vyvolal, nie je povinný byť zastúpený právnym zástupcom. Prístup k súdnej ochrane teda v jeho prípade nebol podmienený právnym zastúpením, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že krajský súd o jeho správnej žalobe meritórne rozhodol rozsudkom napriek absencii právneho zastúpenia. Krajský súd tiež vo svojom oznámení sťažovateľovi č. k. 7S/110/2019-245 z 19. apríla 2023 v súlade so zákonom uviedol, že sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom, keďže je žalovaným CPP. Sťažovateľovi nič nebránilo, aby sa svojho práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi domáhal za podmienok ustanovených osobitným zákonom, ako to predpokladá čl. 47 ods. 2 ústavy. Nevyhovenie jeho rozhodnutiu uplatniť si toto právo inak, zákonom nepredpokladaným spôsobom, preto nemôže viesť k porušeniu jeho základných práv. Pokiaľ aj sťažovateľ nebol pri predchádzajúcom konaní o nároku na poskytnutie právnej pomoci úspešný, uvedená okolnosť nemôže CPP diskvalifikovať vo všetkých ďalších konaniach iniciovaných sťažovateľom v budúcnosti a ani sťažovateľ nemôže bez ďalšieho prejedukovať rozhodnutie CPP o ne/poskytnutí právnej pomoci.

31. Ústavný súd poukazuje aj na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd (v zásade) nemôže svojím postupom, resp. rozhodnutím porušiť ústavou alebo dohovorom garantované právo, ak koná a rozhoduje v súlade s platným a účinným zákonom (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00, III. ÚS 660/2014, II. ÚS 46/2017).

32. Namietaný postup krajského súdu zodpovedajúci platnej právnej úprave preto nemožno hodnotiť ako spôsobilý zasiahnuť do práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v tejto časti je podaná ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

33. K žiadosti sťažovateľa o vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti voči zákonnému sudcovi a o jeho nahradenie iným sudcom ústavný súd uvádza, že nemá právomoc disciplinárne stíhať sudcov všeobecných súdov. Tiež nie je v právomoci ústavného súdu priznať právnu pomoc sťažovateľovi v konaní pred všeobecnými súdmi ani zakázať výkon súdnictva krajskému súdu v súdnych konaniach sťažovateľa.

34. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

35. Z uvedeného vyplýva, že v tejto časti je potrebné podanú ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

36. Nedôvodné sú aj námietky sťažovateľa voči jeho predvolaniu na pojednávanie z 26. októbra 2022 v konaní vedenom krajským súdom sp. zn. 7S/110/2019. V ňom uvedené poučenia o možných následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vychádzajú z platnej právnej úpravy, teda v súvislosti s predmetným predvolaním nemohlo dôjsť k porušeniu ústavou alebo dohovorom garantovaných práv. Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na pokračovanie v konaní uvedeným predvolaním bez toho, aby bola vyriešená ním nastolená otázka jeho právneho zastúpenia, ústavný súd sa k otázke právneho zastúpenia sťažovateľa vyjadril v bodoch 25 až 32 tohto rozhodnutia.

37. Sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 7S/110/2019.

38. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

39. Podľa stabilnej judikatúry nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 63/05). Dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov, v závislosti od povahy a zložitosti veci, nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

40. Aplikujúc svoju doterajšiu judikatúru na vec sťažovateľa, ústavný súd považuje za kľúčovú skutočnosť, že od podania správnej žaloby krajskému súdu 16. decembra 2019 do rozhodnutia krajského súdu v napadnutom konaní rozsudkom z 23. novembra 2022 prešlo niečo viac ako 2 roky

a 11 mesiacov, pričom rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 4. januára 2023, teda po niečo vyše 3 rokoch od podania správnej žaloby sťažovateľom. Uvedená dĺžka napadnutého konania síce nie je optimálna, možno ju označiť za hraničnú, avšak, prihliadajúc aj na predmet napadnutého konania a nastolenie právnej istoty sťažovateľa právoplatným rozhodnutím krajského súdu v uvedenom časovom úseku, ústavný súd dospel k záveru, že nedosahuje takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa.

41. V súvislosti so sťažovateľom namietanými priet'ahmi v napadnutom konaní po podaní jeho kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu z 23. novembra 2022 ústavný súd poukazuje na to, že z príslušného doplnenia ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť 19. januára 2023. Z vyjadrenia Správneho súdu v Košiciach z 23. júna 2023, na ktorý prešiel výkon súdnictva v predmetnej veci z krajského súdu, je zrejmé, že vec bola predložená na rozhodnutie kasačnému súdu 16. mája 2023. Od podania kasačnej sťažnosti do predloženia veci kasačnému súdu teda uplynuli necelé 4 mesiace. Sťažovateľ spolu s kasačnou sťažnosťou podal aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov v kasačnom konaní, ktorou sa krajský súd musel zaoberať. K námietkam sťažovateľa ústavný súd uvádza, že skutočnosť, že bol od platenia súdneho poplatku oslobodený ešte počas konania o správnej žalobe, nič nemení na tom, že o tejto otázke musel krajský súd rozhodnúť znova. Oslobodenie sa následne vzťahuje na podanú kasačnú sťažnosť a na konanie pred kasačným súdom. Podľa § 450 ods. 2 SSP po odstránení väd podľa odseku 1 správny súd rozhodne o vyrubení súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť a o návrhoch na oslobodenie od súdneho poplatku. Krajský súd tak postupoval v súlade so zákonom. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že podľa § 450 ods. 3 SSP kasačná sťažnosť musí byť pred jej predložením kasačnému súdu doručená všetkým účastníkom konania s výzvou, aby sa vyjadrili k jej obsahu, a to v lehote nie kratšej ako 15 dní. Správny súd následne podľa § 450 ods. 4 SSP doručí vyjadrenia účastníkov konania ku kasačnej sťažnosti sťažovateľovi. Správny súd aj z tohto dôvodu nemôže postúpiť kasačnú sťažnosť nadriadenému súdu automaticky po jej doručení. Vzhľadom na nutnosť vykonania príslušných procesných úkonov po podaní kasačnej sťažnosti, ako aj na časový úsek od podania kasačnej sťažnosti do predloženia veci kasačnému súdu ústavný súd dospel k záveru, že zo strany krajského súdu ani v súvislosti s podanou kasačnou sťažnosťou nedošlo k zbytočným priet'ahom.

42. Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7S/110/2019 nebolo zasiahnuté do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto aj v tejto časti je potrebné odmietnuť ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

43. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sú neopodstatnené aj námietky sťažovateľa proti výzve krajského súdu z 26. januára 2023 na zdokladovanie jeho majetkových pomerov. Krajský súd musel rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, výzva je teda plne v súlade so zákonom. Argumentácia sťažovateľa s poukazom na § 138 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku s tým, že predložil krajskému súdu potvrdenie o hmotnej núdzi, neobstojí, pretože v rozhodujúcom období bol už Občiansky súdny poriadok zrušený a krajský súd správne zisťoval pomery sťažovateľa v súlade s platnou právnou úpravou napriek predloženiu potvrdenia o hmotnej núdzi. Uvedenú výzvu krajského súdu tak nemožno hodnotiť ako spôsobilú zasiahnuť do práva

sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. V tejto časti je tak podaná ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

44. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu č. k. 7S/110/2019 z 23. novembra 2022 mal sťažovateľ právo podať kasačnú sťažnosť, o čom bol krajským súdom v predmetnom rozsudku riadne poučený. Z doplnenia ústavnej sťažnosti doručeného ústavnému súdu 20. marca 2023 vyplýva, že toto svoje právo využil a k doplneniu priložil aj fotokópiu jeho kasačnej sťažnosti. Z tohto dôvodu je ústavný súd povinný uplatniť § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa nemožno charakterizovať ako prostriedok ochrany základných práv a slobôd vyčerpaný už samotným jeho podaním. K prípadnému splneniu podmienky podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže dôjsť až rozhodnutím o kasačnej sťažnosti, k čomu dosiaľ nedošlo. Preto v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

45. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 14P/149/2021-407 z 10. januára 2023, vo vzťahu k nemu sťažovateľ nedisponuje právom podať odvolanie, čo vyplýva *a contrario* z taxatívneho výpočtu obsiahnutého v § 357 CSP a o čom bol sťažovateľ okresným súdom riadne poučený v napadnutom uznesení.

46. Ústavný súd však zdôrazňuje, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) „sú výsledkové“, to znamená musia im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry ESĽP (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a ESĽP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

47. Na podklade uvedených stabilných judikatórnych postojov ústavný súd konštatuje, že využitie svojich právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zásadne nie je orientované na prieskum zásahov do základných práv slobôd, ktoré majú povahu rozhodnutia o parciálnej procesnej otázke v priebehu ešte právoplatne neukončeného konania všeobecného súdu. Práve takúto povahu vykazuje aj napadnuté uznesenie okresného súdu.

48. Predmetné konanie sp. zn. 14P/149/2021 o návrhu na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu nie je právoplatne ukončené.

49. Po rozhodnutí okresného súdu (aktuálne už Mestského súdu Košice, ktorý podľa zistení ústavného súdu už vo veci rozhodol rozsudkom z 19. septembra 2023, pozn.) vo veci samej v uvedenom konaní bude môcť sťažovateľ prípadne proti nemu podať odvolanie, v ktorom môže namietat' skutočnosť vo vzťahu ku kolíznemu opatrovníkovi maloletej. Až po využití uvedených možností ochrany základných práv sťažovateľa, teda po právoplatnom ukončení konania pred všeobecnými súdmi, by do úvahy prichádzala prieskumná právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Aj v tejto časti je preto ústavná sťažnosť podaná predčasne, a tak ju ústavný súd odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

50. Pokiaľ sťažovateľ aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu uvádza totožnú argumentáciu týkajúcu sa jeho právneho zastúpenia, ústavný súd sa k tejto otázke vyjadril v bodoch 25 až 32 tohto rozhodnutia.

51. O sťažovateľom žiadanom pridelení nového zákonného sudcu v predmetnom konaní ústavný súd konštatuje, že uvedené nie je v jeho právomoci.

52. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je známe, že sťažovateľ už namietal porušenie svojich práv uznesením krajského súdu č. k. 7Sa/15/2020 z 15. novembra 2021. O jeho skôr podanej ústavnej sťažnosti rozhodol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 315/2022 zo 14. júna 2022 (právoplatným 29. júna 2022) tak, že v časti namietajúcej uznesenie krajského súdu ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

53. Podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu procesná úprava § 55 zákona o ústavnom súde predikuje situácie, keď je návrh na konanie pred ústavným súdom neprípustný.

54. Prvá podmienka obsiahnutá v § 55 zákona o ústavnom súde sa týka takej veci, o ktorej už ústavný súd meritórne rozhodol (ide o tzv. prekážku veci právoplatne rozhodnutej – *rei iudicatae facit ius*). V tejto súvislosti sú meritórnymi rozhodnutiami aj tzv. kvázi meritórne uznesenia, ktorými síce ústavný súd návrh odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť, ale v skutočnosti vec meritórne prerokuje a negatívne pre navrhovateľa aj rozhodne, čo je prípad sťažovateľa (m. m. II. ÚS 13/2021).

55. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené (napr. I. ÚS 33/2020, II. ÚS 4/2020, II. ÚS 141/2020, II. ÚS 219/2021, II. ÚS 312/2021, III. ÚS 337/2020, IV. ÚS 262/2020).

56. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 55 písm. a) v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

57. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho správneho súdu č. k. 7Ssk/136/2022 z 19. decembra 2022, ústavný súd uvádza nasledovné.

58. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

59. Jedinou výhradou sťažovateľa je ústavne neudržateľný výklad a aplikácia ustanovení SSP zo strany najvyššieho správneho súdu v kontexte poskytovania právnej pomoci účastníkovi konania, ktorý podľa sťažovateľa zamedzuje jeho prístup k spravodlivosti, je arbitrárny a nezohľadňuje všetky faktické súvislosti.

60. Ústavný súd preskúmal relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia a konštatuje, že najvyšší správny súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s otázkou poskytnutia právnej pomoci sťažovateľovi s odkazom na príslušnú právnu úpravu, v zmysle ktorej s účinnosťou

od 1. januára 2012 rozhoduje vo veci poskytovania právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi CPP. Ústavný súd sa k predmetnej otázke vyjadril aj v bodoch 25 až 32 tohto rozhodnutia.

61. Z uvedeného dôvodu je postup najvyššieho správneho súdu, ktorý vo veci sťažovateľa pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu primeraným spôsobom vysvetlil podstatu právnej úpravy aplikovanej v jeho veci, ako aj postup pri rozhodovaní vo veci právneho zastúpenia osôb v materiálnej núdzi, ústavne konformný. Odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení preto možno považovať za dostatočné. Ústavný súd nezistil v právnych záveroch napadnutého uznesenia nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

62. Pretože v danom prípade najvyšší správny súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnená námietka atakujúca ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia je zjavne neopodstatnená, teda nesignalizuje existenciu príčinnej súvislosti s možným porušením jeho práv podľa ústavy a listiny. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

63. Proti uzneseniu okresného súdu č. k. 18C/3/2022-204 z 13. októbra 2022 o odmietnutí podania sťažovateľ mohol a aj podal odvolanie. Právomoc krajského súdu, ktorý o odvolaní sťažovateľa rozhodol, vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou namietanému uzneseniu okresného súdu. To v tomto rozsahu zakladá nedostatok právomoci ústavného súdu a je dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, keďže o ochrane základných práv vo vzťahu k odmietnutiu podania právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní vylučuje právomoc ústavného súdu.

64. Pokiaľ ide o uznesenie krajského súdu č. k. 2Co/205/2022-228 z 29. decembra 2022, ústavný súd uvádza, že preskúmal relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia a konštatuje, že krajský súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s otázkou odmietnutia podania sťažovateľa, pretože ním formulovaný žalobný petit je neurčitý, nevykonateľný a nezrozumiteľný a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať. Krajský súd riadne vysvetlil, že postup súdu prvej inštancie, ktorý uznesením vyzval sťažovateľa na opravu a doplnenie podania, bol v súlade s § 129 ods. 1 CSP, a keďže sťažovateľ napriek výzve a poučeniu súdu podanie riadne neopravil a v konaní pre tento nedostatok nebolo možné pokračovať, správne bolo podanie odmietnuté. Postup krajského súdu, ktorý vo veci sťažovateľa primeraným spôsobom vysvetlil podstatu aplikovanej právnej úpravy, je tak ústavne konformný. Odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení možno považovať za dostatočné a ústavný súd nezistil v právnych záveroch napadnutého uznesenia nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

65. Je zrejmé, že dôvodom a podstatným argumentom podaného odvolania a nesúhlasu sťažovateľa s rozhodnutím súdu o odmietnutí jeho podania je to, že mu na základe jeho predchádzajúcich žiadostí nebol súdom pridelený právny zástupca z radov advokátov, pričom je presvedčený, že má právny nárok na jeho pridelenie. K otázke poskytnutia právnej pomoci sťažovateľovi s odkazom na príslušnú právnu úpravu sa už ústavný súd vyjadril a doplní svoju argumentáciu aj následne v bode 68.

66. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

67. V rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4Cdo/60/2023 z 27. júna 2023 je ústavná sťažnosť tiež zjavne neopodstatnená a ako taká bola v uvedenej časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Sťažovateľ vedome, napriek poučeniu v uznesení krajského súdu, podal dovolanie bez toho, aby bola splnená podmienka zastúpenia advokátom tak, ako vyplýva z § 429 ods. 1 CSP, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, čo je zákonným dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP, podľa ktorého najvyšší súd dovolanie odmietne, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

68. K odmietnutiu ústavnej sťažnosti sťažovateľa v predmetnej časti, k jeho argumentácii vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu, ale aj k odmietnutiu jeho dovolania z formálnych procesných dôvodov treba uviesť, že sťažovateľ sa v priebehu celého konania na všeobecných súdoch dožadoval takeého procesného postupu zo strany všeobecných súdov (ustanovenie advokáta), ktorý zákon – CSP neumožňuje. K argumentácii sťažovateľa je potrebné poukázať na to, že všeobecné súdy ako štátne orgány podľa čl. 2 ods. 2 ústavy môžu konať iba v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ak by všeobecné súdy vyhovelí žiadosti sťažovateľa o ustanovenie advokáta, konali by mimo rozsahu a spôsobu ustanoveného zákonom. Rozšírenie rozsahu a spôsobu konania štátnych orgánov izolovaným výkladom či už ústavných noriem, ale v CSP vyjadrených základných princípov bez vzťahu k ustanoveniam zákona je neprípustné a argumentačne mylné, keďže vedie k formulácii subjektívnych predstáv, ako majú štátne orgány konať. To platí o to viac, že právo na právnu pomoc sa poskytuje Centrom právnej pomoci na základe osobitného zákona. Neobstojí argument sťažovateľa, že nemohol požiadať CPP o poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že je s ním v spore (III. ÚS 565/2022).

69. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu postup pri vybavovaní sťažností, resp. prešetrovaní ich vybavenia podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 241/07, IV. ÚS 210/2011, IV. ÚS 469/2012).

70. Kritériom aplikovateľnosti čl. 46 ods. 1 ústavy je materiálna povaha predmetu konania, predovšetkým skutočnosť, že sa v ňom bezprostredne rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (o ich právnom statuse). Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako ako ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

71. V posudzovanom prípade sťažovateľ namieta postup, resp. prešetrenie administratívneho charakteru, upravený zákonom o súdoch a zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, v rámci ktorého sa nerozhoduje bezprostredne o právach, resp. povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, pričom ho z hľadiska predmetu nemožno považovať ani za správne konanie [pozri k tomu § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, pozn.]; aj preto sa na neho nevzťahujú všeobecné predpisy

o správnom konaní (správny poriadok). Táto špecifická oblasť preto nespadá podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu pod garancie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

72. Uvedené skutočnosti súčasne vylučujú možnosť existencie takej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom ministerstva, ako aj jeho prípisom (prešetrenie vybavenia sťažnosti) a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (m. m. IV. ÚS 260/07, IV. ÚS 469/2012), ktorá by zakladala relevantný dôvod na vyslovenie jeho porušenia po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

73. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

74. Pokiaľ ide o sťažovateľovu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, ústavný súd uvádza, že na to, aby o nej mohol rozhodnúť, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

75. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

76. V nadväznosti na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je zřejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu